

L'ARTICULACIÓ DE /a/ ÀTONA FINAL A LA COMARCA DEL MONTSIÀ

Àngela Buj Alfara

1. Introducció.

1.a. Zona d'estudi

La zona d'estudi de què ens servim per realitzar el treball la situarem des de dos punts de vista: el geogràfic i el dialectològic.

Segons el primer, els indrets enquestats es troben a la comarca del Montsià i són els següents nuclis: la Galera, la Sénia, Ulldecona i els barris d'aquest municipi - el Barri Castell, St. Joan del Pas, els Valentins, les Ventalles -. No hem enquestat la Miliana perquè no hi habita permanentment ningú que hi haja nascut. La seua població ha emigrat, principalment, a Ulldecona.

Atenent a l'aspecte dialectal l'àrea d'estudi pertany al bloc occidental i dins d'aquest al parlar tortosí.

Els indrets esmentats en la part geogràfica representen els nuclis que mantenen la neutralització de /a/ final, ja siga sistemàticament o asistemàtica; tot i que l'informant de les Ventalles no neutralitza en aquest context, també l'hem inclòs per comparar Ulldecona amb els seus barris. La resta de poblacions de la comarca no fan aquesta neutralització i mantenen l'articulació de la medial oberta en posició final. Quan ens referirem a elles ho farem així:

Alcanar: Al

Amposta: Am

Les Cases d'Alcanar: C

Freginals: F

Godall: Go

Mas de Barberans: Mb

Masdenverge: Mv

Els Muntells: M

Poble Nou: P

Sant Carles de la Ràpita: R

Santa Bàrbara: SB

Sant Jaume d'Enveja: SJ

A partir d'ara, representarem els llocs enquestats de la manera següent:

Ulldecona: U

el Barri Castell: Bc

St. Joan del Pas: Jp

els Valentins: Va

les Ventalles: Ve

la Galera: Ga

la Sènia: S

L'ordre en què apareixeran podrà ser l'alfabètic o en primer lloc Ulldecona i els barris, en funció de la proximitat a aquell, per comparar el nucli de població més nombrós amb els més menuts que depenen d'ell, i a continuació la Galera i, finalment, la Sènia.

1.b. Idiolecte i informants

No pretén aquest treball ser un enunciator de lleis fonètiques absolutes i irrevocables; altrament, fóra totalment inadequat. La limitació de la mostra és prou evident i no s'ha enregistrat cada informant realitzant el fonema en tots els contextos fonètics possibles. També cal tenir molt present que només ens hem servit d'un informant en cada indret i sempre movent-nos en un grup d'edat determinat -a partir de setanta anys- ; per tant, el fenomen només està estudiat des de la sincronia i tenint molt en compte, quasi exclusivament, l'idiolecte particular; tot i que a les conclusions farem algun comentari atenent a la variació lingüística, segons el paràmetre de l'edat.

Respecte a la qüestió tècnica, avui en dia ja imprescindible per a la rigorositat d'un mostreig fonètic, l'enquesta ha estat enregistrada magnetofònicament però no s'ha realitzat cap sonograma dels sons estudiats, per la qual cosa tot i que som conscients que hi ha diferents articulacions al·lofòniques, hem transcrit totes les realitzacions de neutralització de la medial oberta per [ɛ], encara que més endavant en farem més precisions.

Així doncs, els resultats d'aquest estudi es basen únicament en l'idiolecte de l'informant o la informant en qüestió, sense pretendre fer cap anàlisi exhaustiva de l'extensió del fenomen en el mateix i altres grups d'edat, amb paràmetres més determinants com el grau d'escolarització, contactes foranis, etc.

Perfil dels i de les informants:

Aquests i aquestes tenen en comú haver nascut tots, - excepte la informant de P a Amposta, la de SJ a Tortosa i el de S a les Cases de Rossell-, a l'indret on hem realitzat l'enquesta. Respecte a la informant de Poble Nou, tot i que va nàixer a

Amposta igualment l'hem considerada adient per representar P, ja que en ser un nucli de població relativament recent en comparació als altres pobles de la comarca no trobàvem cap informant de més de 70 anys nascut a P, senzillament perquè aquest no existia i com que aquesta senyora feia més de 50 anys que hi vivia la vam incloure per no renunciar a enquestar P. La informant de SJ, també la vam considerar vàlida perquè feia 67 anys que vivia a St. Jaume i la de M havia nascut a SJ, però de sempre que vivia als Muntells. Els pares dels informants i de les informants són tots de les poblacions enquestades excepte:

Mare Am: Alcanar
Pare Go: Alcanar
Pare i Mare M: Ulldecona
Pare Mb: Bel
Pare i mare P: Amposta

Mare R: Peníscola
Pare SB: Roquetes
Pare i mare SJ: Tortosa
Mare S: la Pobla de Benifassà

Relació d'informants:

Alcanar: Sra. Remei Garriga Esteller, 87 anys, oficis diversos: cobradora, serventa.
Amposta: Sra. Emília Serret Reverté, 69 anys, mestressa de casa.
Barri Castell: Sra. Teresa Caballé Itarte, 83 anys, telefonista.
Les Cases d'Alcanar: Sra. Trinidad Solà Borràs, 78 anys, marinera.
Freginals: Sr. Joaquim Accensi Accensi, 87 anys, pagès.
La Galera: Sr. Miquel Arasa Valmaña, 76 anys, pagès.
Godall: Sr. Pepe Garriga Lleixà, 73 anys, pagès.
Mas de Barberans: Sr. Joaquim Sabater Royo, 73 anys, pagès.
Masdenverge: Sra. Concepción Ferré Elies, 83 anys, modista.
Els Muntells: Sra. Maria Sales Torrent, 71 anys, pagesa.
Poble Nou del Delta: Sra. Carme Reverté Vidal, 76 anys, pagesa.
St. Carles de la Ràpita: Sr. Batiste Castellà Drago, 86 anys, pintor.
St. Jaume d'Enveja: Sra. Rossario Salvador Subirats, 87 anys, modista.
St. Joan del Pas: Sra. Teresa Labèrnia Fibla, 83 anys, llauradora.
Santa Bàrbara: Sr. José Tuliesa Solà, 94 anys, comerciant.
La Sénia: Sr. José Sabater Verge, 84 anys, pagès.
Ulldecona: Sr. Francisco Saüch Brusca, 92 anys, fuster.
Els Valentins: Sr. José Mª Forcadell Tallada, 85 anys, llaurador.
Les Ventalles: Sr. Antonio Otero Campos, 72 anys, llaurador.
Tots ells són procedents dels indrets enquestats, llevat del de la Sénia que va néixer a les Cases de Rossell i als 13 anys se'n va anar a viure a la Sénia.

1.c. Ítems enquestats

Els 122 ítems - substantius: 89, adjectius: 7, verbs: 26 - de què ens hem servit en aquest estudi formen part d'un qüestionari de 364 entrades distribuïdes en tres apartats: fonètica, morfologia i lèxic. L'objectiu de la totalitat del qüestionari és fer la descripció del parlar tortosí, circumscrit a la comarca del Montsià. Per això, el perquè d'aquests ítems i no uns altres és la seua inclusió en el treball més general i d'aquest hem triat tots aquells mots, independentment de la seua categoria gramatical, que acabaven en / a / àtona. Algunes formes, substantius i verbs, les hem introduïdes, per qüestions metodològiques directament tal com es diuen generalment a la comarca, ja que si entràvem la forma estàndard al costat havíem d'introduir igualment la forma pròpia, aquestes porten la marca * . L'ordre que seguirem aquí serà alfabètic, tot i que en l'altre treball la seua classificació va en funció d'aquell aspecte lingüístic que més interessa: fonètica, morfologia i lèxic. Aquí el nostre interès serà exclusivament fonètic.

Ítems:

Substantius

· aigua	· coa	· llebre	· pera
· albergínia	· crossa	· llengua	· peresa
· alfàbrega	· cuina	· llentilla	· pesteta*
· ametla	· egua	· llima	· petxina
· arena	· eixàrcia	· malesa	· pigota
· armilla	· endíbia	· mançana	· pijama
· bajoca	· ensalada	· mangrana *	· pixarada
· bellota	· escala	· migdiada	· plàtera
· bèstia	· escarabitxa*	· móra	· quaresma
· bòfia	· església	· munyeca *	· rabera
· botella	· espatla	· nespra	· rabosa
· brossa	· estrella	· oliva	· ratapenada
· bufa *	· faena	· orella	· romeguera
· bugada	· falda	· oreneta	· rosada
· cadenera	· febre	· ovella	· samarreta
· caixa	· floreta	· paloma	· samfaina
· carabassa	· furga *	· panxa	· Sta. Bàrbara
· carxofa	· gallina	· pasqua	· sènia
· casa	· golfa	· pastanaga	· teranyina
· ceba	· granera	· pataca	· teula
· cella	· guatlla	· pellerofa	· teulada

- tomata
- vaca
- vidriola
- xiqueta
- truja
- vergonya
- xica
- xirivia

Adjectius

- boja
- quaranta
- cinquanta
- roja
- crua
- vella
- llarga

Verbs

- IP, 3a s., 1a conj.
- sortia
- dòrmiga *
- canta
- traïa *
- haiga *
- menja
- llixga
- pensa
- C, 1a, 2a i 3a s.,
1a, 2a i 3a conj.
- patixca *
- II, 1a i 3a s., 1a, 2a
i 3a conj.
- ploraria
- IS, 1a i 3a s., 1a,
2a i 3a conj.
- plorava
- sabria
- cantessa *
- caïa *
- sortiria
- correguessa *
- creïa *
- SP, 1a i 3a s.
- fessa *
- dia *
- dïxiga *
- dormiguessa *
- fea *
- vaiga *
- patiguessa *
- sabia
- córrega

2. Distribució al·lofònica de / a / àtona final.

2.1. Ítems enquestats

2.1.a. Neutralització

Segons el que es desprén de l'observació de les dades el fonema / a / articulat sempre [E] en posició final no apareix en cap dels informants, tots presenten una major o menor vacil·lació que veurem en l'apartat següent.

2.1.b. Vacil·lació

Estructurarem les dades de major a menor nombre de realitzacions [ε] . Separarem les realitzacions [ε] de [a] i les distribuïrem per categories gramaticals, els substantius i adjectius seran un apartat i els verbs un altre. Les

xifres que apareixen entre parèntesis indiquen el nombre de mots que s'han articulat ara amb [ε], ara amb [a]. Observarem que no sempre el nombre de respostes equival a 122, la qual cosa respon a la no utilització d'alguna forma - sobretot verbal - per part dels informants, tal com l'enquestàvem. Veurem en la TAULA 4 que es dona sobretot en les desinències de la 3a s. de l'IS, *-és / -essa*. Les xifres amb la marca " indiquen que la realització fonètica no és exactament [E], sinó que aquesta és més pròxima a [a], però que tot i així es pot percebre més com a [ε] - aquest al·lòfon el representarem [ε]"- que, evidentment, les que incloem a [a] directament.

Nuclis on predomina la realització [ε] final sobre [a]: U, S, Jp, Bc, Ga. Com podem veure Ulldecona és el nucli amb més realitzacions [ε] finals, 107 + (1); majoria que pràcticament comparteix amb la Sénia, ja que les diferències són mínimes, 105 +2". Segueix la informant de Jp amb 94 realitzacions [ε]; Bc, 85 i Ga, 67.

Nuclis on predomina [a] final sobre [ε]: Ve, 107; Va, 81.

Precisem, però, algunes realitzacions; ja que, com veurem, algunes articulacions [ε] també s'articulen [a] :

U ⇒ cross [ε] / [a]

S ⇒ aigu [ε] / [a]
 egu [ε] / [a]

L'informant de S en dues ocasions realitza [ε]", Taula 1 i Taula2:

Substantius ⇒ febr [ε]"
 oliv [ε]"

Jp ⇒ ensalad [ε] / [a]
 petxin [ε] / [a]

Bc ⇒ pellerof [ε] / [a]
 vac [ε] / [a]

Ga ⇒ co [ε] / [a]
 ensalad [ε] / [a]

L' informant de Va també presenta dues realitzacions en un mateix mot:

$v \Rightarrow$ llixg [ɛ] / [a]

Cal dir que de les 40 realitzacions en [ɛ] final, 22 serien, sense cap dubte [ɛ]" i així ens quedarien estrictament 18 [ɛ] final, dades prou equilibrades, però si atenem a la major proximitat a la medial oberta de les 22 primeres - més properes a les 81 [a] - ens queda una realització final [e] força reduïda, 18.

Quant als contextos fonètics dels mots que presenten les dues realitzacions, no creiem rellevant establir unes normes des de la fonètica que ens porten a explicar aquesta vacil·lació, cosa que sí que podria explicar-se des de la sociolingüística, per la major presència, ja, en la resta de parlants de generacions més joves del fonema [a] final i aquesta major predominància podria ser la causa, a hores d'ara, de la vacil·lació d'aquest so en les generacions que majoritàriament encara el mantenen; per tant, creiem que és una interferència, donada la comunitat estudiada, de [a] cap a [ɛ].

Direm, però, que l'informant de S és el que presenta el context fonètic més sistemàtic, velar fricativa sonora + semiconsonant gradual:

[á ĭ γ w ɛ] [á ĭ γ w a] / [é γ w ɛ] [é γ w a]

I que un mateix mot presenta aquesta vacil·lació en dos informants - Jp, Ga - : 'ensalada'.

Quant a les categories gramaticals sempre són substantius on apareix la doble realització, en els nuclis on es dona més [ɛ] final i Va és l'únic on trobem l'alternança en una forma verbal, vd. supra. Tot i que no són un nombre elevat 10 realitzacions [ɛ] / [a] en substantius, sí que considerem significatiu trobar un absolut manteniment de la realització fonètica [ɛ] en el morfema verbal de temps, en els 5 indrets on predomina [ɛ] final sobre [a]:

[ɛ] 87 [ɛ]" 1 [a] 12 [e] 7

En aquest context la informant de Jp és l'única que realitza sempre [E], vd. TAULA 4. Les terminacions verbals [e] coincideixen en una forma verbal, 'vaigue', a Bc i Ga. Les formes que enquestàvem de l'Imperfet d'Indicatiu - caïa*, creia*, traïa*- presenten als set llocs les mateixes realitzacions, vd. TAULA 4.

Globalment, les dades de realitzacions al·lofòniques dels morfemes verbals en

els 7 indrets serien les següents:

[ɛ] 96 [ɛ]" 3 [e] 14 [a] 36

Cal ressenyar, també, que els femenins llebre, febre, articulats per analogia morfològica amb [a] final a la majoria de l'occidental i, per tant, a la resta de la comarca, presenten majoritàriament aquesta [a] final, però l'informant d'U articula [ɛ] en ambdós casos, segueix la informant de Jp amb un cas i finalment l'informant de S amb [ɛ]"

TAULA 1

	FEBR[ɛ]	LLEBR[ɛ]	FEBR[a]	LLEBR[a]
Ul	X	X		
Jp		X	X	
Bc			X	X
Va			X	X
Ve			X	X
Ga			X	X
Sé	X			X

2.1.c. Absència.

Les Ventalles és l'únic nucli on tot i ser zona d'influència d'Ulldecona no ens apareix cap context fonètic amb [ɛ] final, i, per tant, en presentar sempre [a] final, adopta la solució majoritària de la resta de la comarca que, segons els nostres informants, no neutralitzen:

Al, Am, C, F, Go, M, Mb, Mv, P, R, SB, SJ.

TAULA 2

Substantius	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
aigua	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[a]	[a]	[ɛ][a]
albergínia	[a]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ɛ]	[a]
alfabrega	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[ɛ]	[ɛ]
ametla	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[a]	[a]	[ɛ]
arena	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[a]	[a]	[ɛ]	[ɛ]
armilla	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[ɛ]	[ɛ]
bajoca	[ɛ]	[ɛ]	[ɛ]	[a]	[a]	[a]	[ɛ]

Substantius	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
bellota	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
bèstia	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
bòfia	[ε]	[ε]	[a]	[ε]”	[a]	[ε]	[ε]
botella	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
bufa *	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
bugada	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
cadenera	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
caixa	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
carabassa	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
carxofa	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
casa	[a]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]
ceba	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
cella	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
coa	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a][ε]	[ε]
crossa	[a][ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
cuina	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
egua	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a][ε]
eixàrcia	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
endivia	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
ensalada	[ε]	[a][ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
escala	[a]	[a]	[a]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
escarabitxa*	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
església	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
espatla	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
estrella	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
faena	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]
falda	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
floreta	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
furga*	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
gallina	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
golfa	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
granera	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
guatlla	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
llengua	[ε]	[ε]	[a]	[ε]”	[a]	[ε]	[ε]
llentilla	[ε]	[a]	[a]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
llima	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
malesa	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[a]

Substantius	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
mançana	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
mangrana*	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
migdiada	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
móra	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[a]	[a]
munyeca*	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
oliva	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]”
orella	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
oroneta	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
ovella	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]
paloma	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
panxa	[a]	[ε]	[a]	[ε]”	[a]	[ε]	[ε]
pasqua	[ε]	[ε]	[a]	[ε]”	[a]	[ε]	[ε]
pastanaga	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
pataca*	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
pellerofa	[ε]	[ε]	[a][ε]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
pera	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]”	[a]	[a]	[a]
peresa	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
pesteta *	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
petxina	[ε]	[a][ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
pigota	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
pijama	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
pitxera*	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
pixarada	[ε]	[a]	[ε]	[ε]”	[a]	[a]	[ε]
plàtera	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
quaresma	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
rabera	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
rabosa	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]

Substantius ratapenada	Ul [ε]	Jp [a]	Bc [ε]	Va [a]	Ve [a]	Ga [a]	Sé [ε]
romequera	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
rosada	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]
samarreta	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
samfaina	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
Sta. Bàrbara	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]
sénia	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
teranyina	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
teula	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
teulada	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
tomaca	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]
truja	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
vaca	[ε]	[ε]	[a][ε]	[a]	[a]	[a]	[a]
vergonya	[ε]	[a]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
vidriola	[a]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]	[ε]
xica	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
xiqueta	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
xirivia	[ε]	[a]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]

TAULA 3

Adjectius	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
boja	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
cinquanta	[ε]	[a]	[a]	[ε]''	[a]	[ε]	[ε]
crua	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]''	[a]	[a]	[a]
llarga	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]''	[a]	[ε]	[ε]
quaranta	[ε]	[a]	[a]	[ε]''	[a]	[ε]	[ε]
roja	[a]	[ε]	[a]	[ε]''	[a]	[ε]	[ε]
vella	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[a]

TAULA 4

Verbs	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
IP, 3 ^{es} . 1 ^a conj.							
canta	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
menja	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
pensa	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]''	[a]	[a]	[ε]''
II, 1 ^a i 3 ^a s., 1 ^a , 2 ^a i 3 ^a conj.							
plorava	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
caïa *	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
creïa *	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]
dia *	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[a]	[ε]
fea *	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
sabia	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
sortia	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
traïa *	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[ε]	[ε]

Verbs C. 1ª i 3ª s., 1ª, 2ª i 3ª conj.	Ul	Jp	Bc	Va	Ve	Ga	Sé
ploraria	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]H	[a]	[ε]	[ε]
sabria	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
sortiria	[ε]	[ε]	[ε]	[a]	[a]	[ε]	[ε]
SP 1ª i 3ª s.							
díxiga	[ε]	[ε]	[ε]		[e]		
vaiga	[ε]	[ε]	[e]	[ε]	[e]	[e]	[ε]
córrega	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[e]	[e]	[ε]
dòrmiga	[ε]	[ε]	[ε]	[ε]	[e]	[e]	[ε]
haiga *	[ε]	[ε]	[e]	[ε]	[e]	[e]	[ε]
l·lixga	[ε]	[ε]	[ε]	[a][ε]	[e]	[e]	[a]
patixca *	[ε]	[ε]	[ε]		[e]	[ε]	[ε]
IS 1ª i 3ª s. 1ª, 2ª i 3ª conj.							
cantessa *	[a]		[a]				[a]
correguessa *			[a]				[ε]
fessa *	[a]		[a]				
dormiguessa *			[a]				[a]
patiguessa *			[a]			[ε]	[ε]

2.2. Altres ítems

Hem cregut convenient incloure també en aquest estudi tots els altres mots provinents de la conversa espontània que podien presentar la neutralització de la medial oberta en posició final. El nombre total de mots enregistrats varia substancialment en funció de l'informant; ja que en les explicacions que